

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานบริหารกลาง กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๔๒๐๘

ที่ กษ ๐๔๐๑/ ๖ ๑๒

วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ (กรณีการเลื่อน) โดยให้ข้าราชการ รายนางสาวอณิศา ชาวเวียง เป็นผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ (ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์) ตำแหน่งเลขที่ ๑๘๖ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ เป็นไปตามแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน ซึ่งเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และประกาศ อ.ก.พ. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินฯ จัดทำบทคัดย่อ และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นผู้แจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๑๐ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงขอแจ้งเวียนบทคัดย่อ ของข้าราชการ รายนางสาวอณิศา ชาวเวียง จำนวน ๓ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานบริหารกลาง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จะได้ส่งผลงานของข้าราชการรายดังกล่าวเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาวนิตา เอียงกฤษ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกลาง

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (Cooperative Full Pack Accounting Software : FAS) กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรบางคนที่ จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565
- โดย** นางสาวอนศยา ชาวเวียง ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสงคราม
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ (นักวิชาการตรวจสอบบัญชี) ระดับ เชี่ยวชาญ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ปี** 2566

ปัจจุบันการบริหารงานของสหกรณ์ได้เพิ่มควมมีประสิทธิภาพด้วยการนำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประมวลผลด้านการเงินและการบัญชี ซึ่งมีผลทำให้สภาพแวดล้อมการตรวจสอบบัญชีมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ผู้สอบบัญชีต้องให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงและการออกแบบวิธีการตรวจสอบเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การตรวจสอบได้อย่างครอบคลุม นอกจากนี้ การใช้เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย (CAATs) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตรวจสอบบัญชี ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้นำโปรแกรมสำหรับช่วยตรวจสอบมีชื่อเรียกว่า Audit Command Language (ACL) เพื่อสนับสนุนเทคนิคการตรวจสอบต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลได้เชิงลึก การดึงข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์หาความผิดปกติของข้อมูล ทดสอบคำนวณ จำแนกข้อมูล สุ่มตัวอย่าง และจัดเตรียมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงาน เรื่อง การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (FAS) เนื้อหาได้กล่าวถึงกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบในสภาพแวดล้อมในการตรวจสอบที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผนวกกับการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสมในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน และถึงขั้นตอนการรายงานที่ได้วิเคราะห์จากผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตรวจสอบ ได้แก่ รายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วย รายงานผลการตรวจสอบด้านการเงินและการบัญชี จุดอ่อนในการควบคุมภายใน และข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข ทั้งในด้านการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชี และจุดอ่อนในการควบคุมภายในทั่วไป และการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Auditing) การประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Assessment) เทคนิคการตรวจสอบโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วย (CAATs) หลักแนวคิดการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT For Management) และการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Internal control of IT) นอกจากนี้ ได้ทำการศึกษาระบวนการทำงานของโปรแกรม FAS ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในหลาย ๆ

ด้าน เช่น ระบบสมาชิกและหุ้น ระบบเงินให้กู้ ระบบเงินรับฝาก ระบบสินค้า และ ระบบบัญชีแยกประเภท ทั้งนี้ ได้ศึกษากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้ให้ความสำคัญในการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง และการออกแบบวิธีการ โดยใช้ CAATs เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก นอกจากนี้ ได้พัฒนา Script เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการตรวจสอบโดยใช้ ACL ในการบรรลุผลลัพธ์ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การรวบรวมหลักฐานการตรวจสอบและการจัดทำกระดาษทำการเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตรวจสอบได้ถูกออกแบบให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี การบริหารจัดการ และการควบคุมภายใน เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การรายงานผล รายงานของผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข ผู้สอบบัญชีพิจารณาเพิ่มวรรค เรื่องสำคัญในการตรวจสอบเพื่อสื่อสารกับผู้ใช้งบการเงินมีความชัดเจน โดยเฉพาะการเน้นที่มูลค่าการให้สินเชื่อแก่สมาชิกในงวดปัจจุบัน ผู้สอบบัญชีได้ทำการประเมินและทดสอบระบบควบคุมภายในของสหกรณ์ได้ครอบคลุมเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติตามเงื่อนไขและนโยบายการบัญชี ในการรายงานผลการตรวจสอบบัญชีมีประเด็นสำคัญของหัวข้อการรายงานที่เกี่ยวข้องกับควบคุมภายในด้านการบริหารจัดการทั่วไป สหกรณ์นำโปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ แต่ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบงานย่อย และไม่มีการตรวจสอบข้อมูลระหว่างระบบงานก่อนปิดงานประจำวัน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ผู้สอบบัญชีให้ความสนใจ

บทสรุป จากการศึกษาผลการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (Cooperative Full Pack Accounting Software: FAS) ซึ่งพัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรบางคนที่ จำกัด ปีบัญชี 31 ธันวาคม 2565 พบว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อย่างเสมอภาค โดยการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์และเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินอย่างอิสระ หลักฐานที่ได้รับเพียงพอและเหมาะสมในการให้ความเห็นต่องบการเงินสรุปได้ว่า งบการเงินที่ตรวจสอบได้นั้นแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามที่ควร ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ และได้จัดทำขึ้นโดยไม่มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ การใช้ประสบการณ์และความรู้ทั้งในการสอบบัญชีทั่วไปและการเข้าใจความเสี่ยงในการสอบบัญชีสหกรณ์ที่นำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ ได้ให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตรวจสอบ ซึ่งส่งผลให้ลดเวลาในการตรวจสอบและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอบบัญชี

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงเพื่อให้ได้วิธีการตรวจสอบที่เหมาะสม
2. ผู้สอบบัญชีควรพัฒนาความรู้และทักษะเทคนิคของผู้สอบบัญชีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ
3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ควรมีการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถออกแบบวิธีการตรวจสอบของแต่ละสถานการณ์ คำสั่งการตรวจสอบในแต่ละปัจจัยเสี่ยง และจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติ

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** การวางระบบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ด้วยโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (FAS) ไปสู่การใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างข้อมูลที่มีคุณค่า (Smart4M) กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสงคราม จำกัด
- โดย** นางสาวณัศยา ชาวเวียง ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ สังกัดศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ (ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์) สังกัด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ปี** พ.ศ. 2566

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทที่สำคัญอย่างมากในองค์กรต่างๆ รวมถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งถือเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง การควบคุมภายในทั่วไปในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ และสำหรับสหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลทางการเงินและการบัญชี จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญด้านการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์และปลอดภัย มีการควบคุมทั่วไปด้านระบบสารสนเทศ (General Control) ทั้งทางกายภาพและเชิงตรรกะ โดยจำกัดการเข้าถึงคอมพิวเตอร์และข้อมูล รวมถึงการตรวจสอบสิทธิ์และการอนุญาตให้ผู้ใช้งาน มีการควบคุมเฉพาะระบบงาน (Application Control) เพื่อรักษาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลทางการเงิน และการตรวจสอบความถูกต้องของการประมวลผล การควบคุมการเข้าถึง และการรายงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์ในกรณีศึกษาได้ติดตั้งและใช้งานโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (FAS) ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตั้งแต่ 2557 สามารถใช้งานได้เป็นปัจจุบัน แต่ยังไม่สามารถใช้งานได้ครบคุณสมบัติของโปรแกรมมาช่วยในการปฏิบัติงานสหกรณ์ และยังคงจัดทำบัญชีด้วยมือคู่ขนาน และมีความไม่มั่นใจในการใช้ระบบโปรแกรมในการจัดการด้านการเงินการบัญชี และการให้บริการสมาชิก ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานซ้ำซ้อน และผู้บริหารสหกรณ์ไม่สามารถใช้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา

เพื่อให้สหกรณ์สามารถใช้งานระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (FAS) ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งกำกับดูแลได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงได้ดำเนินการวางระบบการปฏิบัติงานโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (FAS) เพื่อให้สหกรณ์สามารถใช้งานโปรแกรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานและเพิ่มคุณภาพในการให้บริการแก่สมาชิก มีระบบการควบคุม

ภายในด้านสารสนเทศ ส่งผลให้ระบบสารสนเทศของสหกรณ์มีความถูกต้อง ปลอดภัย และน่าเชื่อถือ นำไปสู่
การใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างข้อมูลที่มีคุณค่า (Smart4M) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการ
กำกับดูแลสหกรณ์

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง** กรอบแนวทางการพัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กรสำหรับสหกรณ์ (Enterprise Architecture : EA) เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการสหกรณ์สู่องค์กรดิจิทัลอย่างยั่งยืน
- โดย** นางสาวอณิศา ชาวเวียง ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ สังกัด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ (ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์)
สังกัด ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- ปี** พ.ศ. 2566

ปัจจุบันสหกรณ์มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางด้านเทคโนโลยีและการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และคุณภาพในการให้บริการแก่สมาชิก แต่ยังคงขาดแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรได้แก่ สถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture: EA) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อเตรียมพร้อมและปรับเปลี่ยนองค์กรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจ. นี่คือเหตุผลหนึ่งที่ต้องการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร โดยสามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจทั้งหมดขององค์กรซึ่งเกี่ยวกับโครงสร้าง กระบวนการ ข้อมูล และเทคโนโลยีทั้งหมดขององค์กร เพื่อการสนับสนุนในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารในการวิเคราะห์ผลกระทบ และวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งช่วยในการจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างระบบและกระบวนการที่มีความมั่นคงและปลอดภัย รวมทั้งสร้างการเข้าใจร่วมกันในองค์กร อีกทั้งยังช่วยลดผลกระทบทางลบต่อธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ ดังนั้นสถาปัตยกรรมองค์กร จึงแนวทางที่จะช่วยนำพาองค์กรไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและปรับไปตามเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน

จากข้อมูลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีในระบบฐานข้อมูลสหกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีการบัญชีสหกรณ์ (CAD SOFT) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่ามีสหกรณ์ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์ทั้งทางด้านการเงินและการบัญชีจำนวนมาก แต่สหกรณ์ขาดกรอบแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กร ทำให้การใช้เทคโนโลยีทางการบัญชีมาใช้ในสหกรณ์ไม่ประสบความสำเร็จ รวมถึงไม่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร หรือกระบวนการทางธุรกิจ รวมถึงการใช้งานที่ไม่มีความปลอดภัย

ซึ่งจะเห็นได้จากเกิดทุจริตโดยอาศัยช่องโหว่ของระบบงาน หรือการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่อ่อนแอ การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture : EA) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการนำเทคโนโลยี มาใช้ในสหกรณ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้สหกรณ์สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จัดการ การให้บริการ และการกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเป็นไปตามมาตรฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ